

**Keskkonnaministri määruse
„Pärnu ja Tartu maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamine“**

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Keskkonnaministri määrus „Pärnu ja Tartu maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamine” on ette valmistatud looduskaitseaduse § 10 lõike 6 alusel.

Eelnõukohase määrusega arvatakse kaitse alt välja Pärnu maakonnas 11 ja Tartu maakonnas 31 kaitsealust looduse üksikobjekti, mis on minetanud oma looduskaitseväärtuse või hävinud. Loodusobjektide kaitse alt väljaarvamisele ja vastavate kaitse alla võtmise otsuste kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse looduskaitseaduse § 13 lõike 1 kohast menetlust.

Keskkonnaministri määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaameti kaitse planeerimise büroo kaitse planeerimise spetsialist Marica-Maris Paju (tel 5336 5805, e-post maris.paju@keskkonnaamet.ee), eelnõu vastavust looduskaitseadusele ja seletuskirja nõuetekohast vormistust on kontrollinud Keskkonnaameti kaitse planeerimise büroo juhtivspetsialist Eleri Laidma (tel 680 7911, e-post eleri.laidma@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaameti üldosakonna jurist Maiu Paloots (tel 730 4422, e-post maiu.paloots@keskkonnaamet.ee) ja keeleliselt on toimetanud Enel Ormus (tel 626 2906, e-post enel.ormus@envir.ee).

Objektide seisundit hindasid 2007. a Taimo Aasma (Pärnumaa puud), 2008. a Alvar Soesoo ja Sigrid Hade (Pärnumaa kivid) ning 2009. a Uudo Timm (Tartumaa üksikobjektid).

2. Eelnõu sisu, kaitse alt välja arvamise põhjendus

Määruses käsitletud objektid on kaitse alla võetud nii Eesti Vabariigi algusaastatel kui ka enne taasiseseisvumist asjaomase ametiasutuse otsuse või käskkirjaga. Tulenevalt Ülemnõukogu 23. veebruari 1990. a otsuse „Eesti NSV seaduse „Eesti looduse kaitse kohta“ kehtestamine” punktist 4 laieneb alates 1990. a 15. märtsist looduse kaitse ja kasutamise seotud suhetele, mis on tekkinud enne 1990. a 15. märtsi, Eesti NSV seaduse „Eesti looduse kaitse kohta“ kehtivus.

9. juulil 1994. a jõustunud kaitstavate loodusobjektide seaduse § 30 lõige 6 sätestas, et kõik enne nimetatud seaduse jõustumist moodustatud kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitseks kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord jäävad kehtima kuni nimetatud seadusega sätestatud korras uue kaitse-eeskirja rakendamiseni niivõrd, kui võrd need ei ole vastuolus kehtiva seadusega. Sisuliselt annab sama regulatsiooni ka kehtiva looduskaitseaduse § 91 lõige 1, mille kohaselt enne selle seaduse jõustumist kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord jäävad kehtima kuni nimetatud seaduse alusel uue korra kehtestamiseni või kaitsekorra kehtetuks tunnistamiseni.

Looduskaitseaduse § 13 lõikest 1 tulenevalt kohaldatakse loodusobjekti kaitse alla võtmise otsuse kehtetuks tunnistamisel sama seaduse §-des 8 ja 9 loodusobjekti kaitse alla võtmise kohta sätestatud. Looduskaitseaduse § 10 lõike 6 kohaselt võtab looduse üksikobjekti kaitse alla keskkonnaminister ning lähtudes eeltoodust ja haldusmenetluse seaduse § 68 lõikest 2 tunnistab senise kaitse-eeskirja või kaitsekorra kehtetuks samuti keskkonnaminister. Üksikobjektid on kaitse alla võetud eri aegadel eri taseme otsustega, seega tunnistatakse kehtetuks kõik määruses nimetatud kaitse alt väljaarvatavate üksikobjektide kaitse alla võtmist puudutavate otsuste vastavad osad.

Tabel 1. Pärnu maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamise põhjendused

Nr	Objekt	Asukoht	Põhjendus
1.	Lauri jalakas (Lauri künnapuu) KLO4000885	Häädemeeste vald, Orajõe küla	Puu murdus 2010. aastal. Objekt ja selle kaitsevöönd asusid tervenisti ühel eramaaüksusel.
2.	Kassikivi KLO4001034	Kihnu vald, Rootsiküla küla	Kivil on väikesed mõõtmed, mistõttu sel puudub ekspertide arvates looduskaitseline väärtus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale.
3.	Tammed (5) KLO4000156	Pärnu linn, Alevi kalmistul	Kuna puude täpseid asukohti ei ole Keskkonnaregistrisse kantud, tutvuti välitöödel kogu kalmistuga ja üritati välja selgitada, millised seal kasvavatest puudest võivad olla need, mis omal ajal kaitse alla võeti. Kahjuks jäi selgus saamata, sest teistest selgelt eristuvaid tammesid surnuaialt ei leitud. Samas leidub alal rohkelt heas seisukorras esinduslikke põliseid puid. Eksperdi hinnangul ei ole puude kaitse all hoidmine õigustatud, sest surnuaia puid ei ohusta ilma põhjuseta maha võtmine. Objekt asub munitsipaalmaal.
4.	Pärnad (2) KLO4000136	Pärnu linn, Alevi kalmistul	Kuna puude täpseid asukohti pole Keskkonnaregistrisse kantud, tutvuti välitöödel kogu kalmistuga ja üritati välja selgitada, millised seal kasvavatest puudest võivad olla need, mis omal ajal kaitse alla võeti. Kahjuks jäi selgus saamata, sest teistest selgelt eristuvaid pärnasid surnuaialt ei leitud. Samas leidub alal rohkelt heas seisukorras esinduslikke põliseid puid. Eksperdi arvates ei ole puude kaitse all hoidmine õigustatud, sest surnuaia puid ei ohusta ilma põhjuseta maha võtmine. Objekt asub munitsipaalmaal.
5.	Ussikuusk (Kivilaane ussikuusk) KLO4000164	Saarde vald, Sigaste küla	Puu on hävinud. Alles on vaid mõne meetri kõrgune kuivanud tüvi, millel puudub looduskaitseiline väärtus. Objekt asub riigimaal, kaitsevöönd ulatub osaliselt ka munitsipaalmaale.

6.	Vitskuusk KLO4000371	Saarde vald, Saarde küla	Puu hävimise aeg on teadmata. Ekspert tuvastas vaid kunagise betoonist LK-tähise jäänused. Objekt asus eramaal, kaitsevöönd ulatub ka jätkuvalt riigiomandis olevale maale.
7.	Jalakas (Asuja jalakas) KLO4000764	Saarde vald, Laiksaare küla	Puu on murdunud. Alles on 6,5 m tüügas, millel puudub looduskaitseväärus. Objekt asus eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale.
8.	Künnapuu (Asuja künnapuu) KLO4000765	Saarde vald, Laiksaare küla	Puu on kuivanud ja sellel puudub looduskaitseväärus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale.
9.	Laiksaare tamm KLO4000087	Saarde vald, Laiksaare küla	Puu on kuivanud ja sellel puudub looduskaitseväärus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale.
10.	Muraka küla kaheharuline pärn (Pärn; Muraka küla kaheharuline mänd) KLO4000883	Tori vald, Muraka küla	Üks puu kahest peaharust (kirdepoolsem) on murdunud hargnemiskoha lähedalt. Eksperti hinnangul ei oma puu seisukorra ja esteetilise väärtuse kadumise tõttu enam looduskaitseväärust. Objekt ja kaitsevöönd on eramaal.
11.	Paisu tammed (2); (Paisu talu tamm) KLO4000874	Vändra vald, Metsaküla küla	Puud on hävinud (murdunud); ühest puust on alles 2,5 meetri kõrgune tüügas, millel puudub looduskaitseväärus. Objekt ja kaitsevöönd asusid riigimaal.

Tabel 2. Tartu maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamise põhjendused

Nr	Objekt	Asukoht	Põhjendus
1.	Sanglepp (Jalakas ja lepp, Juhan Liivi puu) KLO4000683	Alatskivi vald, Rupsi küla	Sanglepp oli 2009. a täielikult kuivanud, tüügas ei oma enam looduskaitseväärust. Objekt asub jätkuvalt riigiomandis oleval maal, kaitsevöönd ulatub ka eramaale ja riigimaale (maantee). Jalaka asukoht teadmata.
2.	Oja talu allee ja puud (Oja pere allee ja puud elamu ümbruses) KLO4001098	Alatskivi vald, Rupsi küla	Mitmed puud on murdunud ja alalt koristatud. Säilinud puudel ei ole looduskaitseväärust. Objekt asub munitsipaalmaal J. Liivi Muuseumi territooriumil; kaitsevöönd ulatub

			ka riigimaale (maantee).
3.	Kullese männid (2), (Kullese mänd) KLO4001114	Elva linn	Puud olid 2009. a täielikult kuivanud (püsti on vaid tüükad). Objekt asus munitsipaalmaal, kaitsevöönd ulatub ka eramaale.
4.	Kallaste saar (kask) KLO4000201	Kallaste linn,	1998. a tormis murdunud ja koristatud. Objekt ja kaitsevöönd asusid jätkuvalt riigiomandis oleval maal.
5.	Kambja kuusk (Kuusk) KLO4000202	Kambja vald, Mäeküla	Puu kuivas 1996. a üraskikahjustuse tõttu. Objekt asus riigi(metsa)maal.
6.	Kodijärve pärnad (2 puud, 2 Kodijärve pärna) KLO4000699	Kambja vald, Palumäe küla	Puud murdusid 08.08.2010. tormis. Objekt asus eramaal, kaitsevöönd ulatus ka riigimaale (maantee).
7.	Kirepi kuusk (Kuused) KLO4000207	Konguta vald, Konguta küla	Hävinud enne 2000. a. Puu raiuti maha, sest oli üraskirüüste tõttu kuivanud. Objekt asus riigi(metsa)maal.
8.	Aru pirnipuud (2 puud), (3 pirnipuud) KLO4000613	Konguta vald, Külaaseme küla	Kolmest puust on alles 2 puud, mille võrad on peaaegu kuivanud. Puudel puudub looduskaitseväärus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale (maanteele).
9.	Kadakate allee KLO4001102	Laeva vald, Valmaotsa küla	Ligikaudu 100 m pikkusel alal tee ääres on üksikud puukujulised kadakad. Objekt asub Alam-Pedja looduskaitsealal, mistõttu on tagatud säilinud kadakate kaitse. Üksikobjektina puudub kaitseväärtus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka riigimaale.
10.	Hantsi kadakas, (Kadakas) KLO4000682	Luunja vald, Kõivu küla	Puul ei ole märkimisväärsed mõõtmeid. Võra peaaegu kuivanud, mistõttu on kaitseväärtuse minetanud. Kultuurilooliselt seotud viiuldaja E. Sõrmusega. Objekt asub eramaal õuealal.
11.	Kaspre pärnad KLO4000205	Luunja vald, Sirgu küla	Puud hävinud teadmata ajal. Asukoht teadmata. Keskkonnaregistris kaardiobjekt puudub.
12.	Nõo kalmistu pärn, (Pärn) KLO4000227	Nõo vald, Aiaama külas	Murdus 1998. a tormis. Objekt asus munitsipaalmaal.
13.	Süti kask, (Kask) KLO4000245	Puhja vald, Mäeselja küla	Puu murdus 1998. a. Objekt asus eramaal.
14.	Andresjaani tammed (4 puud), (Andresjaani	Rannu vald, Järveküla küla	Neljast puust kaks murdusid 1998. a tormis ning üks 2009. a tormis. Alles jäänud puul ei ole looduskaitseväärust.

	tamm) KLO4000716		Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub ka jätkuvalt riigimandis olevale maale.
15.	Vana-Kubja pärn KLO4000364	Rõngu vald, Tilga küla	Puu murdus 1998. a tormis. Objekt asus eramaal.
16.	Amuuri korgipuu KLO4000711	Tartu linn	Puu on ladvata, võras kuivanud oksad ning seetõttu minetanud kaitseväärtuse. Objekt asub munitsipaalmaal.
17.	Harilik hobukastan KLO4000750	Tartu linn	2002. a murdus üks haru, 2009. a puu kuivas ning sellest jäi alles tüügas, mis saeti Keskkonnaametiga kooskõlastatult maha 2016. a märtsis. Objekt asus munitsipaalmaal, kaitsevöönd ulatus ka eramaale.
18.	Tamm, Püramiidtamme (Hariliku tamme püramiidvorm) KLO4000248	Tartu linn	Puu murdus 2001. a tormis. Objekti hävimine on fikseeritud Tartu KKT 10.12.2001 kirja nr 1-13/1520 alusel. Objekt asus eramaal.
19.	Püramiidtammed (6 puud; Hariliku tamme 6 püramiidvormi) KLO4000710	Tartu linn	Puud on istutatud liiga tihedalt, mistõttu nende võrad on halvasti väljakujunenud. Puude mõõtmed väikesed, puudub kaitseväärtus. Objekt asub eramaal.
20.	Rühm nulge KLO4000285	Tartu linn	Puud hävinud erinevatel aegadel ja erinevatel põhjustel, viimane puu 2008. a. Objekt asus eramaal, kaitsevöönd ulatus ka munitsipaalmaale.
21.	Amuuri korgipuu KLO4000182	Tartu linn	Puu külmus 1998. a talvel. Objekt asus eramaal.
22.	Elupuud (2 puud) KLO4000658	Tartu linn	Puud on tagasihoidlike mõõtmetega ning hõreda võraga, mistõttu neil puudub kaitseväärtus. Objekt asub munitsipaalmaal.
23.	Elupuud (Suured elupuud) KLO4000185	Tartu linn	Puud likvideeriti K. E.von Baeri hauaplatsi korrastamisel. Algne puude arv teadmata. Objekt asus munitsipaalmaal.
24.	Kollane hobukastan KLO4000210	Tartu linn	Puu murdus 2001. a tormis; lasteaia territooriumile jäi tüügas, mille Keskkonnateenistus lubas eemaldada. Objekt asus munitsipaalmaal.
25.	Pirnipuu „Järve seemik“, (Külmakindel pirnipuu „Järve seemik“) KLO4000230	Tartu linn	Puu külmus 1997/98 talvel. Objekt asus eramaal.
26.	Pirnipuu Vanemuise tänaval KLO4000231	Tartu linn	Puu külmus 1991. a talvel. Objekt asus munitsipaalmaal.
27.	Torkav kuusk	Tartu linn	Kolm puud neljast hävinud, aeg teadmata.

	(Torkivad kuused (4 eks.)) KLO4001128		Säilinud puul puudub looduskaitseväärus. Objekt asub eramaal, kaitsevöönd ulatub eramaadele ja munitsipaal(tee)maale.
28.	Harilik tamm KLO4000191	Tartu linn	Puu hävinud, aeg teadmata. Objekt asus munitsipaalmaal.
29.	Harilik pärn (Pärn; Suur pärn) KLO4000659	Tartu linn	Puu eemaldati 2016. a selle ohtlikkuse tõttu vahetult kõrval asunud eluhoonele. Objekt asus eramaal.
30.	Ahunapalu kadakad (Kadakad) KLO4000850	Võnnu vald, Ahunapalu küla	Kadakad on hävinud. Objekt asus munitsipaalmaal.
31.	Vabaduse tamm, (Tamm; Körberi tamm) KLO4000413	Võnnu vald, Võnnu	Puu murdus 5. juulil 2002. a tormis. Objekt asus munitsipaalmaal, kaitsevöönd ulatus ka eramaale.

Määruses käsitletavaid Pärnu maakonnas asuvaid üksikobjekte on 11, neist kaks asuvad/asusid munitsipaalmaal, kaheksa asuvad/asusid eraomandis oleval ja üks asus riigi(metsa)maal. Määruses käsitletavaid Tartu maakonnas asuvaid üksikobjekte on 31, neist 10 asuvad/asusid munitsipaalmaal, 15 asuvad/asusid eraomandis oleval, kaks asusid riigi(metsa)maal ja kolm objekt (jätkuvalt) riigiomandis oleval (JRO) maal; ühe objekti asukoha kohta andmed puuduvad.

3. Menetluse kirjeldus

Looduskaitseseeduse § 91 lõike 18 järgi tuleb korraldada uus avalik väljapanek, kui looduskaitseseeduse § 9 lõike 1 alusel algatatud pooleli oleva kaitse alla võtmise menetluse avalik väljapanek on toimunud rohkem kui kaks aastat enne 2013. aasta 1. maid, või kui menetluse ajal on asjaolud muutunud. Eelmine avalik väljapanek toimus Pärnumaal Keskkonnaameti Pärnu Viljandi regiooni Pärnu kontoris 7.–23. juuni 2010. a ja Tartumaal 14. septembrist–30. oktoobrini 2010. a. Seega on eelmisest avalikust väljapanekust möödas rohkem kui kaks aastat.

Eelnõukohase määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 31. oktoobri 2016. a käskkirjaga nr 1075 algatatud haldusmenetluses.

Eelnõukohase määruse avalik väljapanek toimus Pärnumaal 14. novembrist - 2. detsembrini 2016. a Keskkonnaameti Lääne regiooni Pärnu kontoris, Kihnu, Saarde, Tori ja Vändra Vallavalitsuses ning Pärnu Linnavalitsuses.

Eelnõukohase määruse avalik väljapanek toimus Tartumaal 14. novembrist–2. detsembrini 2016. a Keskkonnaameti Lõuna regiooni Tartu kontoris, Alatskivi, Kambja, Konguta, Laeva, Luunja, Nõo, Puhja, Rannu, Rõngu ja Võnnu Vallavalitsuses ning Elva, Kallaste ja Tartu Linnavalitsuses.

Teade avaliku väljapaneku kohta ilmus väljaandes Ametlikud Teadaanded (10. november 2016, teadaanne nr 1043306), üleriigilise levikuga ajalehes Postimees (14. november 2016), maakondliku levikuga ajalehes Pärnu Postimees (14. november 2016) ja maakondliku levikuga ajalehes Tartu Postimees (14. november 2016), samuti eelnimetatud kohalike omavalitsuste

kodulehel. Lisaks ilmusid teemakohased artiklid ajalehes Tartu Postimees (23. november 2016, autor Vilja Kohler) ja Pärnu Postimees (25. november 2016, autor Silvia Paluoja)

Keskkonnaamet tegi ettepaneku arutada asja ilma avaliku aruteluta, lisatud oli märge, et vastava ettepanekuta avalikku arutelu ei korraldata. Kirjas oli märkus, et kui Keskkonnaamet ei ole tähtaja jooksul postitatud vastust saanud, loetakse menetluseosaline eelnõuga nõusolevaks.

Looduskaitseaduse § 9 kohase kaitse alt välja arvamise menetluse käigus saadeti 228 (s.h 11 Pärnumaa, 217 Tartumaa) kinnisasja eraomanikule avaliku väljapaneku kohta väljastusteatega teade, millele oli lisatud määruse eelnõu ja seletuskiri. Määruse eelnõu ja seletuskiri saadeti e-kirjaga Häädemeeste, Kihnu, Saarde, Tori, Vändra, Alatskivi, Kambja, Konguta, Laeva, Luunja, Nõo, Puhja, Rannu, Rõngu ja Võnnu Vallavalitsusele ning Pärnu, Elva, Kallaste ja Tartu Linnavalitsusele (kokku 19 kohalikule omavalitsusele), Maa-ametile, Maanteeametile, Keskkonnainspeksioonile, riigimaa esindajale Riigimetsa Majandamise Keskusele, Pärnu Maavalitsusele ja Tartu Maavalitsusele.

Avalikustamise kestel ei esitanud kinnisasjade omanikud ettepanekuid ega vastuväiteid, kuid telefonitsi tunti huvi maamaksu võimalike muutuste kohta kodualusel maal seoses piiranguvõõndiga seotud maamaksu soodustuse kadumisega. Tartu Maavalitsus teatas, et neil puuduvad täiendusettepanekud ja vastuväited, Nõo vallavalitsus täpsustas Nõo kalmistu pärna asukohta ning Võnnu vallavalitsus teatas, et Ahunapalu kalmistul on kuivanud ka kaitsealune kadakas. Määruse eelnõu kooskõlastati teiste asjasse puutuvate isikute ja asutuste poolt vaikimisi. Laekunud märkused ja ettepanekud on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. Maaomanikelt laekunud seisukohad vastuseks Keskkonnaameti poolt avalikustamise ja väljapaneku perioodil väljasaadetud kirjadele.

Arvamuse esitaja nimi ja seos eelnõuga	Arvamuse kokkuvõte	Menetleja otsus
1 Nõo vallavalitsus (maaomanik)	Nõo kalmistu pärna asukohaks on Nõo kalmistu kinnistu, mis asub Aiamaa külas. Keskkonnaregistris on samuti ekslikult märgitud asukohaks Nõo alevik.	Parandus on seletuskirjas sisse viidud ja info asukoha muutmiseks on edastatud keskkonnaregistrile.
2. Võnnu vallavalitsus (maaomanik)	Võnnu vallavalitsuse esindaja hindas 29.11.2016 a olukorda Ahunapalu kalmistul ja teatab, et säilinud on ainult üks kuivanud kadakas.	Kaitsealune looduse üksikobjekt „Ahunapalu kadakad“ (KLO400850) on lisatud määruse eelnõus esitatud Tartumaa hävinud looduse üksikobjektide loetelusse.

Omniva (Eesti Post) tagastas Keskkonnaametile 42 adressaatideni mitte jõudnud käesoleva menetlusega seotud looduse üksikobjektide asukoha kinnistute omanike kirja. Vastavalt looduskaitseaduse §-le 9 ja tuginedes haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 26 lõikele 4 toimetatakse dokument menetlusosalisele postiga (tähtkirjaga). Kirjad saadeti rahvastikuregistris olevatele aadressidele. Kuna menetlusega seotud dokumentide kohta on avaldatud info ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja üleriigilise levikuga ajalehes Postimees ning menetlusosalistele ei ole muul viisil võimalik materjale kätte toimetada, siis loetakse vastavalt HMS § 31 lõikele 5 dokumendid kättetoimetatuteks.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri otseselt määruse eelnõus käsitletud küsimusi.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Maamaksuseaduse § 4 lõike 2 kohaselt makstakse looduskaitseaduse §-s 31 sätestatud piiranguvööndi maalt maamaksu vastavalt 50% maamaksumäärast. Sellega korrigeeritakse kohalike omavalitsuste eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurus. Kuna määrusega arvatakse loodusobjektid kaitse alt välja, siis määruse jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuarist alates hakkavad nende kinnistute omanikud maamaksu maksma vastavalt üldisele korrale. Käesoleval ajal kehtib maamaksu soodustus ka nende loodusobjektide kohta, mis on hävinud juba aastaid tagasi. Eelnimetatud omavalitsuste eelarvesse lisanduv maamaks on marginaalne ega mõjuta oluliselt valdade tulubaasi.

Määruse jõustumisel puudub oluline mõju loodus- ja elukeskkonnale, kaitstavate liikide ja elupaikade seisund ei muutu, samuti puudub mõju sotsiaalvaldkonnale, riiklikule julgeolekule, majandusele, regionaalarengule ning riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Määruse jõustumine ei puuduta rahvusvaheliste kohustuste täitmist ega too kaasa uute organisatsioonide moodustamist.

Määruse eelnõul on puutumus koostatava Pärnu maakonna planeeringuga, milles tuli täpsustada kaitsealuste puude ja puudegruppide ning rändrahnude arv. Tartu linna üldplaneeringus on hävinud ja registrist kustutatavate objektidega arvestatud ning nimetatud planeeringus hävinud objektid ei kajastu. Määruse jõustumisel tuleb üldplaneeringu koostamise korraldajal vastavalt planeerimisseaduse § 93 lõikele 4 kehtiva(te) üldplaneeringu(te) vastavusse viimiseks pärast üldplaneeringu(te) kehtestamist muudetud või kehtestatud õigusaktidega, kanda muudatused planeeringusse toiminguna, ilma avalikku menetlust läbi viimata.

Vastavalt looduskaitseadusele on üksikobjekti ümber 50 meetri ulatuses piiranguvöönd (kui ei ole määratud teisiti), kus kehtivad piirangud maaomanikule ning mitmed tegevused on lubatud vaid üksikobjekti valitseja igakordsel nõusolekul. Kui hävinud või looduskaitsele väärtuse kaotanud loodusobjektid on keskkonnaregistrist kustutatud, väheneb Keskkonnaameti halduskoormus.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Määruse vaidlustamine

Määruse üldkorraldusele ehk haldusakti tunnustele vastavat osa on võimalik vaidlustada, esitades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kaebuse halduskohtusse. Määruses on üldkorralduse regulatsioon suunatud asja (kinnistu) avalik-õigusliku seisundi muutmisele, hõlmates eelkõige asja kasutamist ja käsutamist reguleerivaid sätteid. Seega vastavad määruses üldkorralduse tunnustele sätted, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused on konkreetse kinnisasjaga tihedalt seotud ning puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist. Halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt võib tühistamiskaebuse esitada 30 päeva jooksul kaebajale haldusakti teatavaks tegemisest arvates ja sama paragrahvi lõike 5 kohaselt kaebuse haldusakti õigusvastasuse

kindlakstegemiseks kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati teiste ministeeriumidega eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Märkusi ei esitatud.